

นางนภาพร เกะทอง

เอกสารประกอบการเรียนรู้ ส 30221 โลกศึกษา

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี

เอกสารประกอบการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

โดย

นางนภาพร เกะทอง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ไร่อเรียนปทุมวิไล อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4 ปทุมธานี-สระบุรี

เอกสารประกอบการเรียนรู้เล่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ส 30221 โลกศึกษา ซึ่งจะศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาทักษะกระบวนการคิด เสาะแสวงหาความรู้ในการเป็นพลโลก (Global Citizenship) ตระหนักถึงแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution) เข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้ง ผลกระทบของการพัฒนาและเหตุผลความจำเป็นของการแก้ปัญหา เข้าใจทางเลือกและผลที่ตามมาต่อผู้อื่นในสภาวะความขัดแย้ง สร้างความเป็นธรรม ความถูกต้องความเสมอภาคในสังคม เห็นคุณค่าสิทธิมนุษยชน ไม่ทำลายโลก รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อคนรุ่นหลัง ตระหนักในประโยชน์และคุณค่าของแหล่งธรรมชาติมีจำกัด มีความรับผิดชอบในความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ในระดับชุมชน ระดับประเทศ และโลก ให้เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปวัฒนธรรมที่ต่างกักรวมทั้งรู้จักเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนทั่วโลกด้วยความหลากหลาย (Diversity)

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้ ส 30221 โลกศึกษา เรื่องความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ เล่มนี้ จะช่วยให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน ร่วมกันพัฒนาโลกอย่างยั่งยืน

เนื้อเรื่อง	หน้า
เอลนีโญ	5
ความหมายของเอลนีโญ	5
ลักษณะของปรากฏการณ์เอลนีโญ	7
สาเหตุการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ – ลานีญา	7
การเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ	8
ขนาดของปรากฏการณ์เอลนีโญ	8
ผลกระทบของเอลนีโญต่อปริมาณฝนและอุณหภูมิในประเทศไทย	9
ลานีญา	9
ผลดีของการเกิดเอลนีโญ – ลานีญา	10
ผลเสียของการเกิดเอลนีโญ – ลานีญา	11
แนวทางแก้ไข	11
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	12
แบบฝึกทักษะ	12
บรรณานุกรม	12

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ผลการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายสาเหตุของความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ได้
2. วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ได้
3. จำแนกกฎหมายทางทะเลของสหประชาชาติได้
4. อธิบายความสำคัญของหมู่เกาะทะเลจีนใต้ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งของประเทศต่างๆ ได้

สาระสำคัญ

ทะเลจีนใต้ใหญ่เป็นอันดับห้าของโลก เป็นน่านน้ำที่มีการจราจรหนาแน่นมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เรือบรรทุกน้ำมันสามในสี่ที่ออกจากตะวันออกกลาง และเรือบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ของโลก ต้องใช้เส้นทางช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และช่องแคบลอมบอกของอินโดนีเซีย นอกจากนี้จะเป็นทางเดินเรือหลักของประเทศมหาอำนาจอย่างจีน ญี่ปุ่น รวมถึงผู้ส่งออกที่สำคัญอย่างเกาหลีใต้ และไต้หวัน และเป็นทางเดินเรือหลักของกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว สิ่งที่สำคัญ คือทะเลจีนใต้เป็นแหล่งพลังงานขนาดใหญ่ทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งหลายประเทศพยายามอ้างสิทธิ์เป็นของตน สหรัฐอเมริกา ประเมินว่า น่าจะมีน้ำมันดิบสำรองอยู่ราว 28 พันล้านบาร์เรล บริเวณหมู่เกาะ Spratly มีก๊าซธรรมชาติ 900 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต และทั้งทะเลจีนใต้ อาจจะมีก๊าซธรรมชาติอยู่ถึง 2000 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต จึงทำให้แต่ละประเทศต้องการเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของทะเลจีนใต้ และเป็นที่มาของข้อพิพาทต่างๆ โดยเฉพาะข้อพิพาทเรื่องความเป็นเจ้าของหมู่เกาะ Paracel และหมู่เกาะ Spratly

หมู่เกาะทะเลจีนใต้
(South China Sea)

หมู่เกาะทะเลจีนใต้
ที่มา: www.eppo.go.th

บริเวณทะเลจีนใต้กล่าวได้ว่าเป็นเส้นทางจราจรทางทะเลที่คับคั่งที่สุดเป็นอันดับสองของโลก
ประมาณกันว่าเกือบครึ่งหนึ่งของเรือบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ระดับซูเปอร์เทงเกอร์จะต้องเดินทางผ่าน

เส้นทางทะเลจีนใต้ นอกจากนี้พื้นที่ในเขตทะเลจีนใต้ยังมีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากคาดว่าในบริเวณนี้มีแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีหลายประเทศที่ต้องใช้พลังงานจำนวนมาก

ทะเลจีนใต้เป็นส่วนหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิก โดยมีอาณาบริเวณจากทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ครอบคลุมจากประเทศสิงคโปร์ และช่องแคบมะละกา ไปจนถึงพื้นที่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณช่องแคบไต้หวัน ในบริเวณพื้นที่ทั้งหมดนั้น มีทั้งแนวปะการัง หิน โสโครก และเกาะเล็กเกาะน้อยประมาณ 200 เกาะ ในแนวหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) และหมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) เกาะหรือโขดหินเหล่านี้จำนวนมากเป็นเพียงยอดแหลมโผล่ขึ้นมาจากทะเล เป็นอุปสรรคในการเดินเรือ และไม่เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานใดๆ โดยพื้นที่รวมทั้งสิ้นของ หมู่เกาะสแปรตลีย์มีไม่ถึง 3 ตารางไมล์ ซึ่งเป็นเนื้อที่อันน้อยนิด แต่ทว่ามีความสำคัญทางด้านยุทธศาสตร์และการเมืองยิ่งนัก เพราะหากสามารถอ้างสิทธิการเป็นเจ้าของเหนือดินแดนดังกล่าวได้สำเร็จ ก็จะนำไปสู่การอ้างสิทธิเพิ่มเติมในน่านน้ำใกล้เคียง และย่อมรวมถึงทรัพยากรน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอันมหาศาล ใต้ท้องทะเลอีกด้วย

ที่ผ่านมาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง มีอัตราสูงที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ถึงแม้ว่าจะประสบกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจเมื่อประมาณ 3 ปีก่อนก็ตาม โดยที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงเช่นนี้ ย่อมควบคู่กันกับความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มสูงขึ้น มีการคาดกันกันว่าในช่วงระยะเวลา 20 ปีจากนี้ไป การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และการใช้พลังงาน โดยเฉพาะน้ำมันจะเพิ่มขึ้นทุกปี เฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี โดยที่เกือบครึ่งหนึ่งจะมาจากประเทศจีน ซึ่งจะทำให้ปริมาณการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นจากรดับ 12 ล้านบาร์เรลต่อวันในปี 2543 เป็นกว่า 20 ล้านบาร์เรลต่อวัน ภายในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นถึง 2 ใน 3 ของระดับการใช้พลังงานในปัจจุบัน

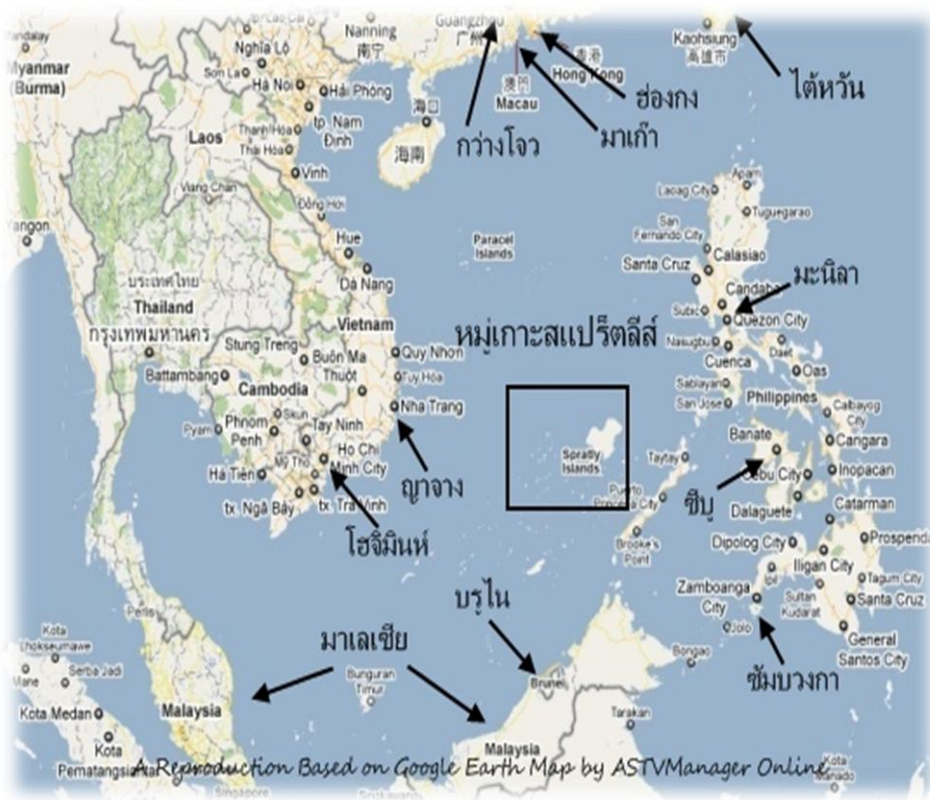
อย่างไร ก็ตาม ความต้องการใช้น้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ ยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมัน จากแถบตะวันออกเฉียงกลางและแอฟริกา ซึ่งการขนส่งน้ำมัน รวมทั้งการขนส่งสินค้าอื่นๆ เข้าสู่ภูมิภาคนี้ ส่วนใหญ่จะต้องผ่านทางช่องแคบมะละกา แล้วต่อไปยังพื้นที่ส่วนอื่นของทะเลจีนใต้ ก่อนขนส่งต่อไปยังประเทศต่างๆ ในเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ของทะเลจีนใต้ต่อภูมิภาคเป็นอย่างยิ่ง

การอ้างสิทธิในเขตทะเลจีนใต้

ขณะนี้มีความขัดแย้งในหลายประเด็นเกี่ยวกับการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่ในทะเลจีนใต้ แต่จุดที่มีความขัดแย้งที่สุด และได้รับการจับตามองจากทั่วโลก คือ การอ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะสแปรตลีย์และหมู่เกาะพาราเซล และบ่อยครั้งที่ความขัดแย้งนี้เกี่ยวพันถึงการอ้างสิทธิเหนือทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ดังสามารถสรุปได้พอสังเขปดังนี้

จีนได้เผยแพร่แผนที่ทางการของตน โดยแสดง เขตพื้นที่ที่คลุมเครือว่า อาจจะครอบคลุมบริเวณหมู่เกาะนาทูนา อันเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่ของอินโดนีเซียด้วย ทำให้อินโดนีเซียตอบโต้ด้วยการจัดซ่อมระบบทางทหารที่ใหญ่ที่สุด เท่าที่เคยมีมาในบริเวณหมู่เกาะนาทูนาในปี พ.ศ. 2539

ฟิลิปปินส์ได้ทำการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและคอนเดนเสท ในแหล่ง “มาลาปายา และคามากโก” ซึ่งอยู่ในน่านน้ำที่จีนกำลังอ้างสิทธิ์ โดยที่จีนไม่เคยได้ทักท้วงมาก่อน

หมู่เกาะสเปร์ตลีย์

ที่มา: edumaps.net.org

แหล่งก๊าซธรรมชาติหลายแห่งของมาเลเซีย บริเวณนอกชายฝั่งของเกาะซาราวัก ก็อยู่ในน่านน้ำที่จีนอ้างสิทธิ์ แต่จีนก็ไม่เคยทักท้วงการพัฒนาแหล่งก๊าซเหล่านี้เช่นเดียวกันกับแหล่งก๊าซของฟิลิปปินส์ เวียดนาม และจีน ต่างอ้างสิทธิ์เหนือแหล่งน้ำมันในพื้นที่นอกชายฝั่งเวียดนาม โดยจีนอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทางตะวันตกของหมู่เกาะสเปร์ตลีย์ นี้ว่า เขต Wan Bei-21 (WAB-21) ซึ่งเป็นเขตที่เวียดนามเรียกว่า Block 133, 134, 135 ความขัดแย้งนี้ทำให้บริษัทโคโนโค และปิโตรเวียดนาม ไม่สามารถเข้าเจาะสำรวจบริเวณดังกล่าวได้ตามกำหนด นอกจากนี้แหล่งน้ำมัน Dai Hung (หมีใหญ่) ของเวียดนามก็อยู่ในเขตน่านน้ำที่จีนอ้างสิทธิ์เช่นกัน ในพื้นที่บริเวณอ่าวไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทะเลจีนใต้ที่มีก๊าซธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ แต่ยังไม่มีการกำหนดเส้นแบ่ง

เขตแดนในทะเลจีนใต้ที่ชัดเจน แม้กระนั้นได้มีหลายบริษัทที่ได้ลงนามในข้อตกลงเพื่อทำการขุดสำรวจไปแล้ว แต่ยังไม่สามารถเริ่มดำเนินการได้ในบริเวณ ที่ยังมี ข้อพิพาทกันระหว่างกัมพูชากับไทย ในส่วนพื้นที่ทับซ้อนระหว่างไทยกับเวียดนาม โดยได้มีการเจรจาตกลงกันได้ตั้งแต่เมื่อเดือนสิงหาคม 2540 อีกทั้งได้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือ ในการสำรวจและพัฒนาในพื้นที่พัฒนาร่วม ไทย-มาเลเซีย และมาเลเซีย-เวียดนาม (อันหลังมีผลตั้งแต่ 4 มิถุนายน 2536) การอ้างสิทธิต่างๆ นี้มีรากฐานมาตั้งแต่ในประวัติศาสตร์ แต่ก็อยู่บนหลักการซึ่งเป็นที่ยอมรับกันเป็นสากล ซึ่งอนุญาตให้แต่ละประเทศสามารถอ้างสิทธิเหนืออาณาเขตนอกชายฝั่งบริเวณที่เป็นไหล่ทวีปของประเทศนั้นๆ ได้ รวมทั้งอนุสัญญาสหประชาชาติปี 2525 ว่าด้วยกฎหมายทางทะเล (United Nations Convention on the Law of the Sea)

กฎหมายทางทะเลของสหประชาชาติ

อนุสัญญาสหประชาชาติปี 2525 ได้กำหนดแนวทางต่างๆ เกี่ยวกับสถานะภาพของหมู่เกาะต่างๆ เขตไหล่ทวีป เขตทะเลเปิด และขอบเขตน่านน้ำ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกรณีของทะเลจีนใต้ มีดังนี้

มาตรา 3 ซึ่งบัญญัติว่า “ ทุกรัฐมีสิทธิกำหนดเขตน่านน้ำทางทะเลของตน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล ”

มาตรา 55-75 นิยามแนวความคิดของเขตเศรษฐกิจเฉพาะ (Exclusive Economic Zone: EEZ) ซึ่งหมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในรัศมี 200 ไมล์ทะเล ถัดจากน่านน้ำของประเทศนั้นๆ โดยประเทศหรือรัฐชายฝั่งของเขตเศรษฐกิจเฉพาะ จะมี “อำนาจอธิปไตยในการสำรวจและใช้ การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต ในบริเวณน่านน้ำเหนือพื้นทะเลบริเวณนั้น รวมทั้งพื้นทะเลและชั้นดินใต้พื้นทะเลบริเวณนั้นด้วย...”

มาตรา 76 นิยามคำว่าเขตไหล่ทวีปของประเทศหนึ่งๆ ว่าเป็นบริเวณที่ “ ประกอบด้วยพื้นทะเลและชั้นดินของพื้นที่ใต้ผิวน้ำ ที่ครอบคลุมบริเวณ ที่ถัดจากน่านน้ำของประเทศนั้นๆ ไปตลอดแนวที่ทอดยาวตามธรรมชาติ ของเขตแดนทางบกของประเทศ จนถึงสุดขอบทวีปหรือจนถึงระยะ 200 ไมล์ทะเล...” บทบัญญัตินี้มีความสำคัญเนื่องจากมาตรา 77 กำหนดให้แต่ละประเทศสามารถใช้ “ อำนาจอธิปไตยเหนือเขตไหล่ทวีปเพื่อวัตถุประสงค์แห่งการสำรวจพื้นที่ดังกล่าวและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่นั้น ”

มาตรา 121 ซึ่งกำหนดว่าบริเวณโขดหิน หินโสโครก ที่ไม่เอื้อต่อการตั้งถิ่นอาศัยของมนุษย์ หรือไม่สามารถดำรงชีพในเชิงเศรษฐกิจของตนเองได้อย่างยั่งยืน จะไม่สามารถกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจเฉพาะ หรือเขตไหล่ทวีปได้

การกำหนดเขตเศรษฐกิจเฉพาะตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ก่อให้เกิดความเป็นไปได้ ที่จะมีการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่ ที่คาบเกี่ยวกันในบริเวณที่เป็นกึ่งทะเลเปิด เช่น ทะเลจีนใต้ เพราะประเทศใดก็ตามที่สามารถให้ประชากรของตนตั้งถิ่นฐานบนเกาะต่างๆ ในภูมิภาคแถบนี้ได้ ก็จะสามารถอ้างสิทธิเพื่อขยายเขตน่านน้ำของ

คนออกมาได้ ทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างผู้อ้างสิทธิหลายประเทศในแถบทะเลจีนใต้ เมื่อต่างฝ่ายต่างพยายามที่จะจัดตั้งถิ่นฐานบนเกาะต่างๆ (ส่วนใหญ่จะเป็นกองกำลังทหาร) เพื่อมิให้ขัดต่อบทบัญญัติของมาตรา 121 ในการอ้างสิทธิเหนือบริเวณนั้นๆ ของตน

อนุสัญญาด้านกฎหมายทางทะเล ยังกำหนดให้ประเทศที่มีการอ้างสิทธิในพื้นที่ทับซ้อนกัน แก้ปัญหา ดังกล่าว โดยการเจรจาตกลงกันบนพื้นฐานแห่งความจริงใจ การใช้หลักการ “พื้นที่พัฒนาร่วม (Joint Development Area)” ดังกรณีในอ่าวไทย นับเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการอ้างสิทธิในทะเลจีนใต้ ที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ความขัดแย้งในภูมิภาคและการแก้ปัญหา

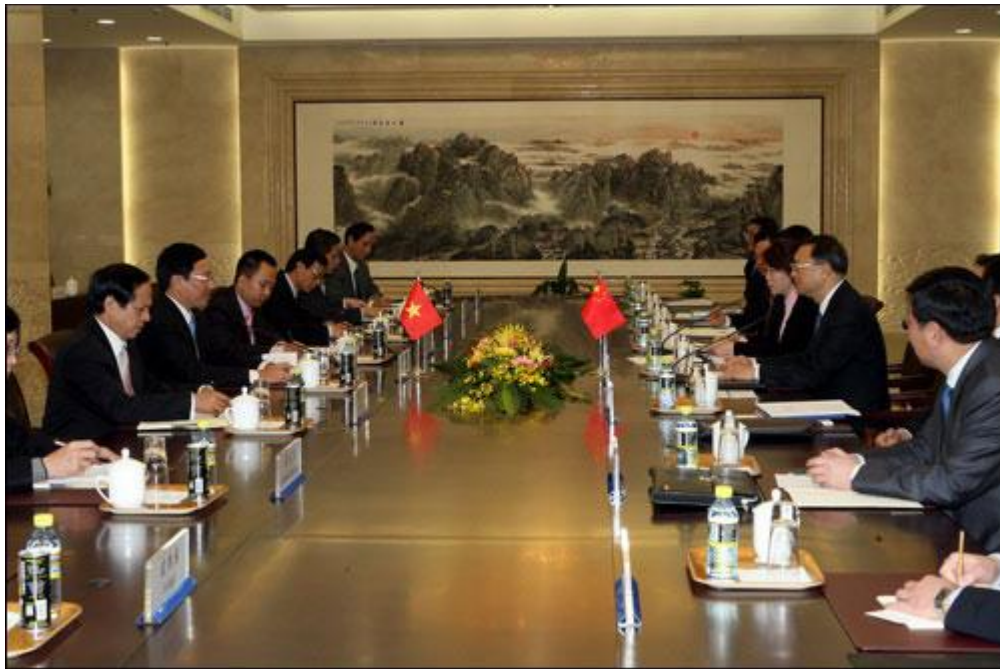
ผู้อ้างสิทธิในอาณาบริเวณหมู่เกาะสแปรตลีย์ต่างก็เข้าถือครองเกาะต่างๆ ในหมู่เกาะนี้ และ/หรือจัดตั้งกองกำลังทหารและสร้างป้อมปราการตามแนวปะการังต่างๆ ประเทศบรูไน ซึ่งไม่ได้อ้างสิทธิเหนือบริเวณใดของหมู่เกาะสแปรตลีย์ และไม่ได้เข้าครอบครองเกาะใดๆ แต่ได้ประกาศเขตเศรษฐกิจเฉพาะซึ่งครอบคลุมแนวปะการังลูอิซา (Louisa Reef) ไว้ด้วย

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา มีการปะทะกันประปรายของกองทหารกลุ่มเล็กๆ การปะทะครั้งรุนแรงที่สุดเกิดขึ้นในปี 2517 เมื่อจีนบุกเข้ายึดครองหมู่เกาะพาราเซลจากเวียดนาม และในปี 2531 เมื่อกองทัพเรือของจีนและเวียดนาม เกิดปะทะกันขึ้นบริเวณแนวปะการังจอห์นสัน (Johnson Reef) ในหมู่เกาะสแปรตลีย์ ส่งผลให้เรือของเวียดนามจมไปหลายลำและลูกเรือกว่า 70 คน เสียชีวิต

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีบทบาทนำ ในการใช้แนวคิดริเริ่มทางการทูต และข้อตกลงความร่วมมือต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาในทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเจรจาผ่านเวทีประชุมของกลุ่มความร่วมมือประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ทำให้เกิดกระบวนการไกล่เกลี่ยโดยสันติวิธี ในการแก้ปัญหาการอ้างสิทธิปกครองเหนือบริเวณต่างๆ กลุ่มสมาชิกอาเซียนประกอบด้วยประเทศต่างๆ ในแถบทะเลจีนใต้ ยกเว้นจีนและไต้หวัน และได้จัดการประชุมคณะทำงานกลุ่มต่างๆ กับจีนและไต้หวัน ในประเด็นปัญหา ที่เกี่ยวข้องอันเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือและมิตรภาพ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการแก้ปัญหาขัดแย้งอื่นๆ ที่รุนแรงกว่าในภูมิภาคนี้ อินโดนีเซียได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานดังกล่าวเป็นครั้งแรกในปี 2533 นอกจากนี้ ประเด็นความขัดแย้งต่างๆ เหล่านี้ยังได้ถูกหยิบยกขึ้นหารือกันในเวทีหารือของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Regional Forum: ARF) ซึ่งเป็นระดับการประชุมที่ใหญ่กว่าและจัดขึ้นพร้อมกับการประชุม ASEAN Post Ministerial Conference โดยมีประเทศเข้าร่วมประชุม 22 ประเทศ ซึ่งล้วนมีบทบาทด้านความมั่นคงของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และรวมถึงสมาชิกอาเซียนทั้งหมดด้วย

ในปี 2539 รัฐมนตรีอาเซียนได้มีมติเห็นพ้องกันว่า ควรจะมีการจัดทำระเบียบปฏิบัติ (Code of Conduct) ของภูมิภาคสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในทะเลจีนใต้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการ

ด้านต่างๆ เช่น การศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ การปราบปรามโจรสลัดและขบวนการค้ายาเสพติด โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2542 ภาควิชาอาเซียนได้ผลักดันให้มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติโดยทั่วไปสำหรับการแก้ปัญหาข้อพิพาท ซึ่งยกร่างโดยฟิลิปปินส์และเวียดนาม

การเจรจาข้อยุติการพิพาทในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ที่มา : ไทยรัฐออนไลน์

แต่การทำความเข้าใจในลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องให้ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอาเซียน เช่น จีนและไต้หวัน เข้ามามีส่วนร่วมด้วยเพื่อให้เกิดความรอบด้านและครอบคลุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในประเด็นนี้ จีนซึ่งเป็นสมาชิกของ ARF ได้แย้งว่าการแก้ปัญหาข้อพิพาทเรื่องเขตแดนควรเป็นประเด็นหารือระดับทวิภาคี อย่างไรก็ตาม สมาชิก ARF อื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ต่างให้เหตุผลว่าสมาชิก ARF ทั้งหมดล้วนมีความสนใจในประเด็นต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคนี้ และเห็นว่าเป็นการเหมาะสมแล้วที่มีการหารือประเด็นเหล่านี้กันในระดับเวที ARF ความเห็นในประเด็นดังกล่าวมีหลากหลาย อาทิเช่น

จีนได้เริ่มเปิดการเจรจากับกลุ่มอาเซียนเกี่ยวกับแนวคิดเรื่อง “ ระเบียบปฏิบัติ ” ซึ่งจะใช้กำหนดการปฏิบัติการต่างๆ ของผู้อ้างสิทธิ์ทั้งหลาย แต่ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากภาคีอาเซียนต้องการผลักดันให้เกิดพันธะผูกพันที่ชัดเจนเพื่อยับยั้งการเข้ายึดครองแนวปะการังหรือการก่อสร้างใหม่เพิ่มเติมจาก

เดิม ในขณะที่ฝ่ายจีนต้องการพันธะผูกพันแบบกว้างๆ เพื่อยับยั้งการกระทำที่อาจจะ “ ทำให้สถานการณ์ยุ่งยากมากขึ้น ”

รัฐมนตรีต่างประเทศของมาเลเซีย นายซาเอ็ด ฮามิด บิน ซาเอ็ด จาฟาร์ อัลบารี กล่าวว่า เขาเชื่อว่าประเทศต่างๆ ในอาเซียนได้เคยเห็นพ้องกันว่า กรณีพิพาทเรื่องเขตแดนเป็นเรื่องภายในอาเซียน และไม่ควรนำเข้าสู่เวทีหารือระหว่างประเทศอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหา

เวียดนามได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อเจรจากับจีนแบบทวิภาคี เพื่อแก้ปัญหาแนวเขตแดนที่เป็นกรณีพิพาทกันอยู่ในบริเวณอ่าวตังเกี๋ย (ซึ่งจีนเรียกว่า Beibu Wan และเวียดนามเรียกว่า Vinh Bac Bo) และบริเวณหมู่เกาะสแปรตลีย์ ตลอดจนแนวเขตแดนบนบก นอกจากนี้ เวียดนามยังต้องการให้รวมปัญหาข้อพิพาท ในบริเวณหมู่เกาะพาราเซลไว้ใน “ ระเบียบปฏิบัติ ” ฉบับใดฉบับหนึ่ง แต่ความคิดนี้ไม่เป็นที่ยอมรับของภาคีอาเซียนอื่นๆ เนื่องจากกรณีพิพาทบริเวณหมู่เกาะพาราเซล เป็นปัญหาระหว่างเวียดนามกับจีนเท่านั้น

ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำมัน

เป้าหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ทะเลจีนใต้ที่สำคัญที่สุดคือน้ำมัน เนื่องจากการค้นพบน้ำมันบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลจีนใต้ของประเทศต่างๆ หลายแห่งมีการประมาณกันว่าปริมาณน้ำมันสำรองที่ได้รับการยืนยันแล้ว (proven reserves) สูงถึง 7.7 พันล้านบาร์เรล ในขณะที่ ปัจจุบันมีการผลิตรวมของทั้งภูมิภาค อยู่ที่ระดับกว่า 1.8 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยการผลิตน้ำมันของมาเลเซียมีปริมาณเกือบครึ่งหนึ่งของปริมาณการผลิตรวมของภูมิภาค

ด้วยเหตุที่มีการค้นพบน้ำมันทั้งอาณาบริเวณอื่นของทะเลจีนใต้ จึงมีการคาดการณ์กันว่าบริเวณหมู่เกาะสแปรตลีย์ จะเป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยทรัพยากรน้ำมันอีกแหล่งหนึ่ง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ยังไม่ได้มีการตรวจสอบ และยืนยันตัวเลขปริมาณน้ำมันสำรอง ที่แท้จริงในพื้นที่ดังกล่าวอย่างเป็นทางการ เพียงแต่จีนได้คาดการณ์ไว้ในด้านเดียว สแปรตลีย์ จะกลายเป็น อ่าวเปอร์เซียที่สองของโลก

ก๊าซธรรมชาติ

ก๊าซธรรมชาติอาจจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มากที่สุดในทะเลจีนใต้ โดยพบมากในประเทศบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ จากการสำรวจประมาณกันว่า ร้อยละ 60-70 ของทรัพยากรไฮโดรคาร์บอนในภูมิภาคเป็นก๊าซธรรมชาติ โดยอเมริกา คาดว่าจะมีปริมาณก๊าซธรรมชาติ ทั้งที่ขุดพบแล้ว และยังไม่ขุดพบทั้งสิ้น 266 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต และที่เกาะสแปรตลีย์มีประมาณ 35 หมื่นล้านลูกบาศก์ฟุต ในขณะที่นักวิเคราะห์จากจีนคาดว่า จะมีปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรองสูงถึง 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุต ซึ่งเป็นตัวเลขที่แตกต่างกันมากและยังหาข้อสรุปไม่ได้

ในส่วนของปริมาณความต้องการคาดกันว่าความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติของประเทศกำลังพัฒนาในเขตทะเลจีนใต้จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ต่อปีในช่วง 2 ทศวรรษหน้าซึ่งจะทำให้ปริมาณความต้องการก๊าซธรรมชาติสูงถึง 20 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ต่อปี ภายในปี 2563 หรือคิดเป็น 4 เท่าของระดับในปัจจุบัน และอาจเพิ่มสูงกว่านี้ก็เป็นได้หากการขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ในขณะที่มาเลเซียไม่ได้เป็นเพียงผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของภูมิภาค แต่ยังเป็นผู้ผลิตก๊าซรายใหญ่ของภูมิภาคอีกด้วย ถึงแม้ว่าการพัฒนาการจัดการจัดหาก๊าซธรรมชาติของมาเลเซียจะชะงักงันในช่วงที่ผ่านมา แต่การพัฒนาการจัดการจัดหาก๊าซธรรมชาติในแหล่งอื่นๆ ของภูมิภาคยังดำเนินต่อไป โดยเฉพาะในเขตอ่าวไทย บริเวณชายฝั่งประเทศจีนและเวียดนาม รวมทั้งบริเวณหมู่เกาะนาทูนของอินโดนีเซีย

ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG)

จากข้อมูลพบว่า การขนส่ง LNG ประมาณสองในสามของปริมาณการค้า LNG ทั้งโลกในปี 2541 จะต้องผ่านเส้นทางทะเลจีนใต้ เนื่องจากประเทศทางเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน เป็นผู้ใช้ LNG มากเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 5 ของโลกตามลำดับ ซึ่งผู้ผลิต LNG รายใหญ่จะกระจายอยู่ตาม พื้นที่ในแถบทะเลจีนใต้ รวมทั้งในแถบตะวันออกเฉียงกลาง โดยมีรัฐใน และมาเลเซีย เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของภูมิภาคนี้ ซึ่งในปี 2541 ปริมาณการผลิตรวมกันของทั้งสองประเทศนี้ เทียบเท่ากับร้อยละ 25 ของปริมาณการผลิต LNG ทั้งโลก

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า พื้นที่ทะเลจีนใต้ มีความสำคัญทั้งในเชิงเศรษฐกิจ และเชิงยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านพลังงาน ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมาก โดยประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ยังคงต้องพึ่งพาการใช้พลังงาน ที่ขนส่งผ่านเส้นทางนี้สูงมาก (ประมาณร้อยละ 60 ของความต้องการพลังงานในประเทศนั้น) และแม้แต่ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เอง ก็ยังคงต้องพึ่งพารายได้จากการค้าขายทรัพยากรพลังงาน ที่ขุดพบได้ในอาณาบริเวณของประเทศตน และด้วยผลประโยชน์อันมหาศาลนี้เอง ที่นำไปสู่ความขัดแย้งที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ครอบคลุมที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติในการอ้างสิทธิ์ที่คาบเกี่ยวกันได้ การจัดตั้งกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยสันติวิธี และจัดทำ “ระเบียบปฏิบัติ” ที่ยอมรับร่วมกัน จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นหลักประกันต่อความความมั่นคงและความสงบสุขของภูมิภาค

มหาอำนาจนอกภูมิภาคกับข้อพิพาทเหนือหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ภายหลังเวียดนามประกาศขอความร่วมมือจากนานาชาติ ช่วยปลดชนวนความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากความร้าวรอยทางทรัพยากรภายในภูมิภาค ทำให้เกิดการอ้างกรรมสิทธิ์ทับซ้อนกันจนลุกลามกลายเป็นประเด็นปัญหา จีนและเวียดนามเริ่มกล่าวหา กันอย่างรุนแรง โดยเห็นว่าแต่ละฝ่ายต่างบุกรุก ล้วงล้ำเขตน่านน้ำของกันและกัน เวียดนามอ้างว่า เรือจีน รบกวนการสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบริเวณดังกล่าว ขณะที่จีนกล่าวว่า เวียดนามเข้ามาในน่านน้ำของตนอย่างผิดกฎหมาย การปะทะกันด้วยคำกล่าวหา ถือเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่ใช่

เรื่องคิดปกตินัก เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างจีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไต้หวัน ที่มีข้อพิพาทระหว่างกันในบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ อย่างยาวนาน โดยที่ความตึงเครียดมักเกิดขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ แต่เป็นปัญหาที่ยืดเยื้อที่ยังไม่สามารถหาทางจัดการได้ จีนจึงเน้นย้ำคำเตือนว่า “ผู้อื่น (รัฐอื่น) ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นข้อพิพาทหมู่เกาะทะเลจีนใต้ ควรจะถอยห่างออกไป” “ข้อพิพาทนี้ ต้องแก้ไขอย่างสันติผ่านการหารืออย่างมิตรภาพระหว่างทั้งสองฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรณีโดยตรง”

สถานการณ์ล่าสุดบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้

มหาอำนาจจีนแสดงท่าทีต่อต้านประเทศใดๆ ก็ตามที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีข้อพิพาทหมู่เกาะทะเลจีนใต้โดยตรงอย่างชัดเจน และไม่เห็นด้วยที่จะยกระดับปัญหาดังกล่าว ให้เป็นวาระที่ต้องแก้ไขโดยประชาคมโลก ถึงแม้ว่า จะไม่ได้อ้างถึงนโยบายของจีน แต่ก็สะท้อนให้เห็นถึงความคิดเห็นและท่าทีของจีนต่อสถานการณ์ดังกล่าวได้

ความสัมพันธ์จีนกับมหาอำนาจนอกภูมิภาค

สหรัฐอเมริกาถือเป็นประเทศมหาอำนาจที่พยายามเข้ามาเกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาดังกล่าว ความตึงเครียดระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกาเริ่มปะทุขึ้นเมื่อปลายปีที่ผ่านมา ภายหลังที่การบริหารของประธานาธิบดีบารัค โอบามา หันมาเกี่ยวข้องกับข้อพิพาททะเลจีนใต้ โดยการเน้นย้ำการสนับสนุนจากวอชิงตันว่าต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยความร่วมมือกัน ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ในปีนี้ถือว่ามีความคืบหน้า ขณะที่ปักกิ่งพยายามจัดการกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในภูมิภาคในลักษณะหนึ่งต่อหนึ่ง หรือจัดการภายในกรอบทวิภาคีมากกว่าจะหารือหรือแก้ไขภายใต้กรอบพหุภาคี ยุทธศาสตร์จีนในการปฏิบัติการดังกล่าวถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่า เป็นการแบ่งแยกเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ (divide and conquer) แม้ว่าทูตจีนประจำฟิลิปปินส์ Liu Jianchao จะกล่าวไปก่อนหน้านี้แล้วว่า “เราเชื่อว่า วอชิงตันจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว ” “สหรัฐอเมริกาไม่ได้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน และมันไม่ใช่เรื่องจำเป็นเลย เพราะน่านน้ำดังกล่าวก็ยังคงอยู่ในสถานะปลอดภัย มีสันติภาพ และเสรีภาพ”

ขณะที่สหรัฐอเมริกา แสดงท่าทีผ่าน Harry Thomas ทูตสหรัฐฯ ประจำฟิลิปปินส์ ด้วยการทำแถลงการณ์แข็งไปยังกระทรวงพลังงานแห่งชาติของฟิลิปปินส์ โดยให้คำมั่นว่า “ สหรัฐอเมริกา จะให้การสนับสนุนฟิลิปปินส์ในการพัฒนาพลังงานและร่วมต่อสู้กับสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลงผ่านช่องทางความร่วมมือภายใต้ USAID อย่างต่อเนื่อง” จะอยู่เคียงข้างฟิลิปปินส์ เพราะฟิลิปปินส์ และสหรัฐอเมริกา ถือเป็นพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ เราเป็นหุ้นส่วนกัน เรา (สหรัฐอเมริกา) จะให้คำปรึกษาและช่วยปฏิบัติการกับฟิลิปปินส์ในทุกประเด็น รวมทั้งกรณีหมู่เกาะทะเลจีนใต้ หรือหมู่เกาะสแปรตลีย์ด้วย ”

สหรัฐอเมริกา พยายามย้ำให้เห็นว่า กรณีข้อพิพาทบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้นั้น ควรแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี “ เราคิดว่า ความตึงเครียดดังกล่าวที่เกิดขึ้นไม่ได้ช่วยให้เกิดสันติภาพ และความมั่นคงในภูมิภาค ”

Mark Toner โฆษกกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าว “ เราสนับสนุนให้ร่วมมือกันผ่านกระบวนการทางการทูต และเรียกร้องให้ชาติทั้งหลายที่ต่างเรียกร้องสิทธิในพื้นที่ทับซ้อนทั้งภาคพื้นดินและภาคพื้นน้ำทั้งหมด ให้ใช้กฎหมายระหว่างประเทศเข้าแก้ไข ”

คู่กรณี จีน-เวียดนาม

เมื่อปีที่ผ่านมามี ประธานอาเซียน (เวียดนาม) พยายามจะให้มีการแก้ไขข้อพิพาทในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ในระดับสากล โดยจัดเป็นวาระการประชุมในกรอบความมั่นคงแห่งภูมิภาคจีน สร้างความขุ่นเคืองให้จีนอย่างมาก จีนกล่าวโทษเวียดนามว่า พยายามจะปลุกเร้าให้เกิดความตึงเครียดด้วยการฝึกซ้อมรบบริเวณเขตเศรษฐกิจพิเศษทางทะเล การปฏิบัติการเช่นนี้ ถือว่าเป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุ และช่วยกระพือความขัดแย้งให้ทวีความเลวร้ายมากขึ้น และยังไม่วางใจให้เกิดการแก้ไขปัญหาบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ จีนกล่าวว่า “ ความกังวลดังกล่าวจะหมดไป หากมีการยุติปฏิบัติการเอกภาคี (unilateral) หรือการปฏิบัติการที่ทำโดยลำพัง (หมายถึงการซ้อมยิงกระสุนจริงบริเวณที่มีข้อพิพาท) เพราะไม่ช่วยแก้ปัญหาแล้ว รังแต่จะสร้างความสับสนซับซ้อนของปัญหาในบริเวณข้อพิพาทหมู่เกาะทะเลจีนใต้ เวียดนามจะต้องยุติการโกหกและการกล่าวถ้อยแถลงที่ขาดซึ่งความรับผิดชอบ ” จีนพยายามที่จะทำให้ข้อพิพาทดังกล่าวขยายตัว ด้วยการกระทำที่ไม่เป็นมิตรต่อประเทศเพื่อนบ้าน” จากนั้นเวียดนามจึงดำเนินการฝึกซ้อมยิงกระสุนจริงบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ ขณะที่ประชาชนชาวเวียดนามต่างเดินเรียกร้องประท้วงจีนทั้งภายในกรุงฮานอยและโฮจิมินห์กว่าร้อยคน จากนั้น หนังสือพิมพ์สายทหารของเวียดนามระบุว่า นายกรัฐมนตรีเวียดนาม นายเหงียน ตัน ดุง ได้ลงนามผ่านกฎหมายให้เกณฑ์ทหารเข้ากองทัพอากาศ (order on eligibility for military conscription) เพื่อปฏิบัติการทางน่านน้ำหากความตึงเครียดบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ทวีความรุนแรงมากขึ้น กฎหมายดังกล่าวระบุถึงเงื่อนไขของผู้ได้รับข้อยกเว้นในการเกณฑ์ทหารไว้ด้วย ขณะเดียวกัน กฎหมายมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 สิงหาคม 2011 เป็นต้นไป

ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายเสื่อมโทรมถึงขีดสุดในรอบปีนี้ ภายหลังจากเผชิญหน้าบริเวณน่านน้ำที่เป็นพื้นที่ทับซ้อนของทั้งสองฝ่าย เพราะต่างก็อ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนในอาณาเขต 200 ไมล์ทะเลจากชายฝั่ง ทั้งบริเวณหมู่เกาะพาราเซลส์และหมู่เกาะสแปรตลีย์ โดยนายกรัฐมนตรีเหงียนฯ ยืนยันว่า เวียดนามต้องการที่จะปกป้องอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ต่อไป

คู่กรณี จีน-ฟิลิปปินส์

ประธานาธิบดี เบนิโญ อควิโน กล่าวเมื่อวันอังคารที่ผ่านมาว่า ประเทศของเราต้องการความช่วยเหลือจากพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างยาวนาน เพื่อจัดการกับข้อพิพาทกับจีนบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้ที่ทวีความรุนแรงขึ้น “แน่นอน พวกเขา (จีน) คือประเทศมหาอำนาจ พวกเขามีประชากรมากกว่าเรานับสิบเท่า เราไม่ต้องการจะเป็นศัตรูกับใคร ” อควิโนตอบข้อซักถามจากการแสดงท่าทีของจีน “บางทีสนธิสัญญาที่มีต่อกันระหว่างเรากับหุ้นส่วนของเรา (สหรัฐฯ) คงทำให้เราแน่ใจว่า เราจะมีเสรีภาพจากการ

เดินเรือ ซึ่งมันก็น่าจะสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศด้วย ” หลังจากรับรู้ท่าทีของสหรัฐฯ อควิโน กล่าวว่ ภายหลังกุตสหรัฐฯ ประกาศทำที่ชัดเจนในการให้ความช่วยเหลือต่ออดีตประเทศอาณานิคม “เรารู้สึกยินดียิ่ง โดยเฉพาะท่าทีของหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ของเรา”

ทูตจีนประจำฟิลิปปินส์ Liu Jianchao กล่าวว่า จีนมีสิทธิ์ที่จะปกป้องเขตอำนาจอธิปไตยของจีนในบริเวณหมู่เกาะสแปรตลีย์ และเห็นว่าฟิลิปปินส์กล่าวเกินจริงที่ว่า จีนใช้เครื่องบินรบบินใกล้บริเวณฐานที่มั่นของทหารฟิลิปปินส์ในแถบหมู่เกาะทะเลจีนใต้ อย่างไรก็ตาม ประเด็นข้อพิพาทหมู่เกาะทะเลจีนใต้นี้ ทำให้จีนและฟิลิปปินส์ต้องเผชิญหน้ากันมาราว 4 เดือนแล้วในปีนี้

คู่กรณี จีน-ไต้หวัน

ไต้หวันเตรียมวางแผนที่จะเพิ่มกำลังทหารไปประจำฐานที่มั่นบริเวณหมู่เกาะทะเลจีนใต้พร้อมทั้งเรือบรรทุกขีปนาวุธและรถถัง เนื่องจากข้อพิพาทโดยเฉพาะบริเวณหมู่เกาะสแปรตลีย์นั้นมีท รัพยากรจำนวนมากมหาศาลที่มีทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ โดยไต้หวันเองมีหน่วยรักษาการณ์ชายฝั่งในบริเวณใกล้เคียง หรือบริเวณไท่ปิงที่เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดภายในบรรดาหมู่เกาะสแปรตลีย์ แต่โฆษกกระทรวงกลาโหมของไต้หวัน David Lo กล่าวว่า “หน่วยรักษาการณ์ชายฝั่งมีเพียง อาวุธขนาดเบาเท่านั้น ” โดยเรือบรรทุกขีปนาวุธที่ไต้หวันวางแผนจะส่งไป ถือเป็นเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่มีระวาง 47 ตัน และสามารถยิงขีปนาวุธพิสัยไกลในระยะ 40 กิโลเมตร

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

<p>โรงเรียนปทุมวิไล</p> <p>กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม</p> <p>สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ส 30221 โลกศึกษา</p> <p>ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน</p>	
<p>คำชี้แจง: 1. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ส 30221 โลกศึกษา มีจำนวน 2 หน้า</p> <p>2. ลักษณะของแบบทดสอบเป็นปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 10 ข้อ</p> <p>3. เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่กรรมการคุมสอบแจกให้เท่านั้น</p> <p>4. อย่าขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบ</p> <p>5. ให้ส่งแบบทดสอบคืนกรรมการคุมสอบ ห้ามนำแบบทดสอบออกจากห้องสอบโดยเด็ดขาด</p>	
<p>ผลการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้</p> <p>1. เพราะเหตุใด จีนจึงเข้ามามีบทบาทในหมู่เกาะทะเลจีนใต้มากยิ่งขึ้น</p> <p>ก. ต้องการขยายเขตเศรษฐกิจ</p> <p>ข. ต้องการพื้นที่ให้กับประชากรที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>ค. เป็นยุทธศาสตร์ของการเป็นมหาอำนาจทางทะเลในภูมิภาค</p> <p>ง. ต้องการตอบโต้สหรัฐอเมริกาที่เข้ามามีบทบาทในภูมิภาคนี้</p> <p>2. บริเวณใด คือ กรณีพิพาทในหมู่เกาะทะเลจีนใต้</p> <p>ก. หมู่เกาะพิจิ</p> <p>ข. หมู่เกาะเฉิงตู</p> <p>ค. หมู่เกาะไหหลำ</p> <p>ง. หมู่เกาะสแปรตลีย์</p>	<p>3. เพราะเหตุใด ไทยจึงเข้าไปมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้</p> <p>ก. เป็นสมาชิกอาเซียนร่วมเจรจากับจีน</p> <p>ข. เป็นสมาชิกกลุ่ม WTO ร่วมเจรจากับจีน</p> <p>ค. เป็นสมาชิกสหประชาชาติร่วมเจรจากับจีน</p> <p>ง. เป็นสมาชิกกลุ่ม PVLO-BRN ร่วมเจรจากับจีน</p> <p>4. เพราะเหตุใด ประเทศคู่กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้นับกับประเทศจีนจึงร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา</p> <p>ก. เพื่อถ่วงดุลอำนาจทางทหารกับจีน</p> <p>ข. เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ในหมู่เกาะ</p> <p>ค. เพื่อให้ประเทศในอาเซียนแข็งแกร่งขึ้น</p> <p>ง. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจการส่งออกกับชาติตะวันตก</p>

ส 30221 โลกศึกษา	หน้าที่ 2
<p>5. กลุ่มอาเซียนได้รับผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งในทะเลจีนใต้อย่างไร</p> <p>☐ ก. ขาดความเป็นเอกภาพในกลุ่มอาเซียน</p> <p>ข. ขาดแคลนสินค้าอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น</p> <p>ค. ขาดการสนับสนุนเงินทุนจากสหภาพยุโรป</p> <p>ง. ขาดความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>6. สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในความขัดแย้งในทะเลจีนใต้เพื่อวัตถุประสงค์ใด</p> <p>ก. ต่อรองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับจีน</p> <p>ข. แบ่งผลประโยชน์ในหมู่เกาะ, ขยายการลงทุนในอาเซียน</p> <p>ค. ปกป้องเส้นทางเดินเรือ, ต้องการช่วยเหลือประเทศยากจน</p> <p>☐ ง. ปิดกั้นการขยายอิทธิพลของจีนและเข้ามามีบทบาททางทหารในอาเซียน</p> <p>7.ชาติตะวันตก ชาติใดที่ต้องการเข้ามามีบทบาทในหมู่เกาะทะเลจีนใต้มากขึ้น</p> <p>ก. ฝรั่งเศส</p> <p>ข. อังกฤษ</p> <p>☐ ค. สหรัฐอเมริกา</p> <p>ง. สหภาพโซเวียตรัสเซีย</p>	<p>8. ประเทศใด ในกลุ่มอาเซียนไม่มีส่วนขัดแย้งกรณีหมู่เกาะทะเลจีนใต้</p> <p>ก. ไต้หวัน</p> <p>ข. เวียดนาม</p> <p>ค. ฟิลิปปินส์</p> <p>☐ ง. อินโดนีเซีย</p> <p>9. ในกรณีความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ จีนได้รับผลกระทบในด้านใดมากที่สุด</p> <p>ก. นโยบายทางเศรษฐกิจ</p> <p>☐ ข. ด้านนโยบายต่างประเทศ</p> <p>ค. ด้านนโยบายการขยายอาณานิคม</p> <p>ง. นโยบายพัฒนาเทคโนโลยีทางการทหาร</p> <p>10. เพราะเหตุใด สหรัฐอเมริกาจึงเข้ามามีบทบาทในความขัดแย้งในทะเลจีนใต้</p> <p>ก. ต่อรองผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับจีน</p> <p>ข. แบ่งผลประโยชน์ในหมู่เกาะและขยายการลงทุนในอาเซียน</p> <p>ค. ปกป้องเส้นทางเดินเรือและต้องการช่วยเหลือประเทศยากจน</p> <p>☐ ง. ปิดกั้นการขยายอิทธิพลของจีนและควบคุมเส้นทางการขนส่งน้ำมัน</p>

ใบงานที่ 1

แบบฝึกทักษะสัมพันธ์เชื่อมโยง 8 ด้าน เรื่องความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

แนวคิดหลัก	รายการวิเคราะห์
1. พลโลก (Global Citizenship)	
2. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependence)	
3. ความเป็นธรรมทางสังคม (Social Justice)	
4. สิทธิมนุษยชน (Human Rights)	
5. ค่านิยมและการตระหนักรับรู้ สถาน การณ์ (Value and Perception)	
6. การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)	
7. การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution)	
8. ความหลากหลาย (Diversity)	

เฉลยใบงานที่ 1

แบบฝึกทักษะสัมพันธ์เชื่อมโยง 8 ด้าน เรื่องความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

แนวคิดหลัก	รายการวิเคราะห์
1.พลโลก (Global Citizenship)	จากความต้องการทรัพยากรธรรมชาติและความรู้จักคำว่าพอเพียง ทำให้นำมาสู่ความขัดแย้งของประชากรของประเทศ จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา เป็นต้น
2.การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependence)	ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน เวียดนาม ต้องการให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในกรณีพิพาทความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ เพื่อปกป้องและถ่วงดุลอำนาจกับจีนที่จะเข้าครอบครองหมู่เกาะทะเลจีนใต้
3. ความเป็นธรรมทางสังคม (Social Justice)	ไม่มีความเป็นธรรมทางสังคมเกิดขึ้นถ้าประเทศมหาอำนาจต้องการเข้าครอบครองหมู่เกาะทะเลจีนใต้ จนกระทั่งเกิดกรณีพิพาท
4.สิทธิมนุษยชน (Human Rights)	การละเมิดสิทธิของทุกประเทศที่เข้ามาเกี่ยวข้องในหมู่เกาะทะเลจีนใต้ จึงนำมาซึ่งความขัดแย้งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
5.ค่านิยมและการตระหนักรับรู้ สถานการณ์ (Value and Perception)	การที่จีนพยายามจะเข้าครอบครองหมู่เกาะทะเลจีนใต้ สถานการณ์ตึงเครียด จนทำให้สหรัฐอเมริกาต้องยื่นมือเข้ามาปกป้อง ประเทศต่างๆในบริเวณนี้ และอาจนำไปสู่สงครามได้
6. การพัฒนาอย่างยั่งยืน(Sustainable Development)	ใช้การเจรจาหาข้อยุติ จึงจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ใช้วิถีทางการทูต และข้อตกลงความร่วมมือ
7. การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict Resolution)	1. เสร็จอย่างสันติ 2. จัดทำ “ระเบียบปฏิบัติ” ที่ยอมรับร่วมกัน
8.ความหลากหลาย (Diversity)	หมู่เกาะทะเลจีนใต้ มีความหลากหลายที่นำไปสู่ความขัดแย้ง คือ 1. มีแหล่งน้ำมัน 2. มีธรรมชาติ 3. มีธรรมชาติเหลว 4. เป็นเส้นทางขนส่งน้ำมัน

(เฉลยอยู่ในคู่มือพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 2

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าถูกต้องและสัมพันธ์กันในวงเล็บ

*****

1. ประเทศที่จุดประเด็นความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้(สหรัฐอเมริกา, จีน, รัสเซีย)
2. บริเวณใดที่เป็นชนวนให้ความร่วมมือระหว่างสหรัฐอเมริกาและฟิลิปปินส์
(หมู่เกาะสแปรตลีย์, หมู่เกาะโกลกซ หมู่เกาะอันดามัน)
3. หมู่เกาะพาราเซลประเทศใดที่อ้างว่าเป็นของตนเอง (จีน , เวียดนาม , ฟิลิปปินส์)
4. กรณีใดที่จีนกล่าวหาเวียดนาม
(การสำรวจน้ำมันอย่างผิดกฎหมาย , การค้าแร่ธาตุที่ผิดกฎหมาย การจับปลานาน้ำเวียดนาม)
5. คำกล่าวที่ว่า “จีนไม่ทำลายสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เป็นการกล่าวโจมตีของประเทศใด
(ฟิลิปปินส์, เวียดนาม, ไต้หวัน)
6. ประเทศในข้อใดที่เปลี่ยนชื่อทะเลจีนใต้ปีทะเลตะวันออก (มาเลเซีย , ฟิลิปปินส์ , เวียดนาม)
7. เกาะ Taiping เกี่ยวข้องกับประเทศใด (ไต้หวัน , ฟิลิปปินส์ , เวียดนาม)
8. คำว่า “Code of conduct “ เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (การทำปฏิญญาระหว่างอาเซียนกับจีน , การทำปฏิญญาระหว่างเวียดนามกับจีน , การทำปฏิญญาระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์)
9. ทำไมสหรัฐอเมริกาจึงอยู่เบื้องหลังความขัดแย้งในหมู่เกาะสแปรตลีย์
(ต้องการยุทธศาสตร์การปิดล้อมจีน , ต้องการสั่งสอนไต้หวัน , ต้องการสั่งสอนเวียดนาม)
10. สิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
(Taiping , Code of conduct , Code of atoll)

*****

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าถูกต้องและสัมพันธ์กันในวงเล็บ

*****

1. ประเทศที่จุดประเด็นความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้(สหรัฐอเมริกา , จีน , รัสเซีย)
2. บริเวณใดที่เป็นชนวนให้ความร่วมมือระหว่างสหรัฐอเมริกาและฟิลิปปินส์
(หมู่เกาะโกลกกะ , หมู่เกาะอันดามัน , หมู่เกาะสแปรตลีย์)
3. หมู่เกาะพาราเซล ประเทศใดที่อ้างว่าเป็นของตนเอง(จีน , เวียดนาม , ฟิลิปปินส์)
4. กรณีใดที่จีนกล่าวหาเวียดนาม
(การสำรวจน้ำมันอย่างผิดกฎหมาย , การค้าแร่ธาตุที่ผิดกฎหมาย การจับปลานาน้ำเวียดนาม)
5. คำกล่าวที่ว่า “จีนไม่ทำลายสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เป็นการกล่าวโจมตีของประเทศใด
(เวียดนาม , ฟิลิปปินส์ , ไต้หวัน)
6. ประเทศในข้อใด ที่เปลี่ยนชื่อทะเลจีนใต้เป็นทะเลตะวันออก(มาเลเซีย , ฟิลิปปินส์ , เวียดนาม)
7. เกาะ Taiping เกี่ยวข้องกับประเทศใด (ไต้หวัน , ฟิลิปปินส์ , เวียดนาม)
8. คำว่า “ Code of conduct “ เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (การทำปฏิญญาระหว่างอาเซียนกับจีน ,
การทำปฏิญญาระหว่างเวียดนามกับจีน , การทำปฏิญญาระหว่างจีนกับฟิลิปปินส์)
9. ทำไมสหรัฐอเมริกาจึงอยู่เบื้องหลังความขัดแย้งในหมู่เกาะสแปรตลีย์
(ต้องการยุทธศาสตร์การปิดล้อมจีน , ต้องการสั่งสอนไต้หวัน , ต้องการสั่งสอนเวียดนาม)
10. สิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
(Taiping , Code of conduct , Code of atoll)

(เฉลยอยู่ในคู่มือของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 3

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับภาพความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

*****

สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับภาพความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

*****

เรือรบของสหรัฐอเมริกาในทะเลจีนใต้

สืบค้นได้จาก: www.manager.co.th

เรือดำน้ำของจีนในทะเลจีนใต้

สืบค้นได้จาก: www.manager.co.th

(เฉลยอยู่ในคู่มือของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 4

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนอ่านข้อความที่กำหนดและจับคู่ด้วยการระบายสีให้สัมพันธ์กันเกี่ยวกับความขัดแย้ง ในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

*****

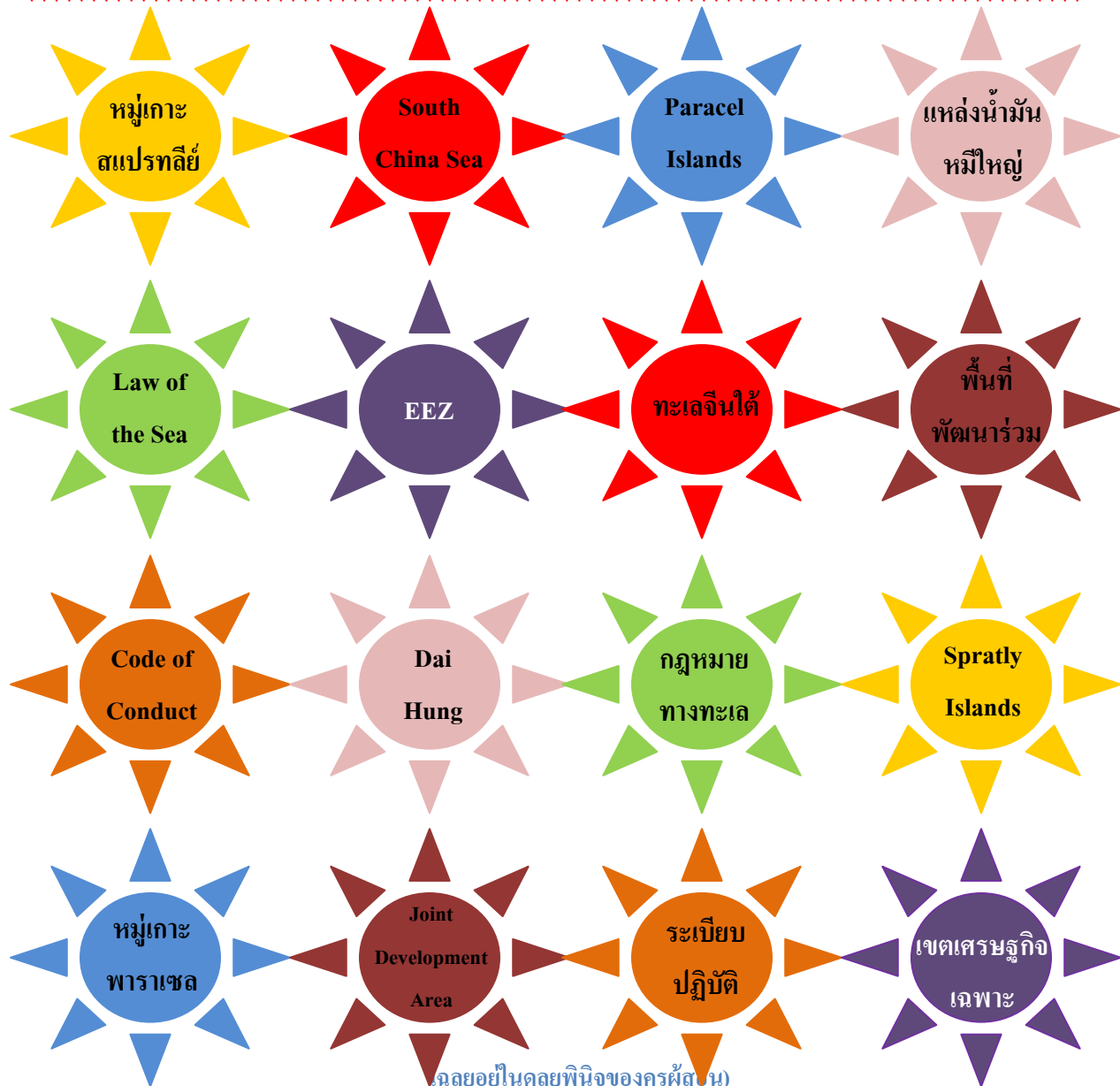
เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง ความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

ผลการเรียนรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนอ่านข้อความที่กำหนดและจับคู่ด้วยการระบายสีให้สัมพันธ์กันเกี่ยวกับความขัดแย้ง ในหมู่เกาะทะเลจีนใต้

*****

เฉลยอยู่ในคู่มือของครูผู้สอน

บรรณานุกรม

1. ที่มาอ้างอิงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ : <http://www.google.co.thsclient=psy->
2. ที่มาอ้างอิงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ : <http://www.manager.co.th/asp-bin/Image.aspx>
3. ที่มาอ้างอิงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ : <http://entertainment.goosiam.com/news>